

Почаївську прихильницю «руського миру» засудили до п'яти років позбавлення волі

Колегія суддів Тернопільського апеляційного суду розглянула апеляційні скарги обвинуваченої Ольги Т. та її захисника на вирок Тернопільського міськрайонного суду від 27 лютого 2024 року.

Як встановлено судом, у березні 2022 року 49-річна жителька Почаєва Ольга Т., діючи умисно, з ідеологічних та політичних мотивів, у соціальній мережі "Facebook" створила акаунт на прізвище свого чоловіка - "Олег Мандзій". У подальшому, із 22 березня по 9 квітня 2022 року, з цього акаунту обвинувачена поширювала відеоматеріали та дописи про ефективність розпочатої росією так званої "військової операції" та її швидкого успіху; неминучу капітуляцію і демілітаризацію України, знецінюючи Збройні сили України, пропагуючи ідеї так званого "руського миру" та схвалюючи агресивну політику росії проти України.

Вироком Тернопільського міськрайонного суду Ольгу Т. визнано винною у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч. 3 ст. 436-2 (поширення матеріалів, у яких містяться

виправдовування, визнання правомірною збройної агресії російської федерації проти України, розпочатої у 2014 році, у тому числі шляхом виправдовування, визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію російської федерації проти України, розпочату у 2014 році, вчинене з використанням засобів масової інформації), ч. 1 ст. 111-1 КК України (публічний заклик до підтримки збройних формувань та окупаційної адміністрації держави-агресора). Відповідно до ч. 1 ст. 70 КК України, за сукупністю кримінальних правопорушень, шляхом поглинання менш суворого покарання більш суворим, остаточно Ользі Т. визначено покарання у виді 5 років позбавлення волі.

Не погодившись із судовим рішенням, обвинувачена та її захисник у поданих апеляційних скаргах просили цей вирок скасувати, а кримінальне провадження закрити - у зв'язку з відсутністю в діянні Ольги Т. складу кримінальних правопорушень. При цьому захисник вважав неправильною класифікацію дій його підзахисної за ч. 1 ст. 111-1 КК України, оскільки вона не була автором відеороликів чи

дописів, а лише поширювала їх у "Facebook" для обговорення, при цьому злого умислу не мала. Згадані відеоматеріали і надалі перебували в інтернетпросторі, не були видалені чи заблоковані, тому не несли загрози. Водночас вказав, що за ст. 34 Конституції України кожна людина має право на свою думку, тож його підзахисна і висловлювала свою думку стосовно ситуації в Україні.

Ольга Т. просила виправдати її у зв'язку з відсутністю в її діях складу злочину. У разі недостатності підстав для скасування вироку просила призначити новий розгляд у суді першої інстанції.

У судовому засіданні Тернопільського апеляційного суду колегія суддів, детально перевіряючи та проаналізувавши матеріали кримінального провадження в межах поданих апеляційних скарг, дійшла висновку, що суд першої інстанції виніс законне, обґрунтоване та вмотивоване рішення й обрав вид і розмір покарання, яке відповідало тяжкості вчинених діянь.

Винуватість Ольги Т. доведена доказами свідків, протоколами слідчих процесуальних дій, висновками проведених у справі експер-

тиз, іншими матеріалами справи. Так, факт реєстрації Ольги Т. у соціальній мережі "Facebook" підтвердив її чоловік, який вказав, що не вмів користуватися Інтернетом, однак знав, що дружина зареєструвалася у соцмережі під його іменем.

Інший свідок - Тарас П. розповів, що у лютому-березні 2024 року до нього, як до депутата Почаївської міської ради, через провокативні дописи користувача соцмереж "Facebook" під ніком "Олег Мандзій" неодноразово зверталися місцеві мешканці і просили встановити особу, яка поширювала російську пропаганду та принижувала Збройні сили України. На коментарі і зауваження "Олег Мандзій" реагував агресивно.

Також у судовому засіданні було досліджено висновок судової лінгвістичної семантико-текстуальної експертизи відеозаписів, поширених "Олегом Мандзієм", та допитано експерта, який роз'яснив, що поширені Ольгою Т. відеоролики містили ознаки гібридної пропаганди ведення агресивної війни в Україні.

Відтак вирок Тернопільського міськрайонного суду залишено без змін, повідомили у пресслужбі Тернопільського апеляційного суду.

Постановою Уряду від 21 травня 2024 р. № 585 затверджено Порядок надання військовим додаткової відпустки за знищену ворожу техніку.

Відпустка надається за місцем проходження служби на підставі наказів керівників органів військового управління (начальників підрозділів, органів, закладів чи установ СБУ) та командирів військових частин, а для командирів - наказів командування вищої ланки. За таким же механізмом надається відпустка військовослужбовцям, відрядженим до інших військових частин.

Загальна тривалість відпустки не повинна перевищувати 15 календарних днів на рік.

Відпустка може надаватися протягом календарного року із збереженням грошового забезпечення без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця

проведення відпустки та у зворотному напрямку, але не більше двох діб в один кінець, за умови одночасної відсутності не більш як 30 відсотків загальної чисельності військовослужбовців відповідного підрозділу.

Оскільки визначено, що відпустка надається протягом календарного року, на наступний рік вона не переноситься. Додатково передбачено час на дорогу (як для щорічної відпустки). За бажанням військового/військової такої відпустку можна приєднати до щорічної відпустки або її частини.

За кожен одиницю знищеної ворожої техніки військовослужбовцям надається відпустка такої тривалості: 1) військовий корабель - п'ять календарних днів; 2) військовий літак - п'ять календарних днів; 3) зенітно-ракетний комплекс - чотири календарні дні; 4) самохідна

артилерійська установка або реактивна система залпового вогню - три календарні дні; 5) військовий вертоліт - чотири календарні дні; 6) танк - три календарні дні; 7) бойова машина десанту, бронетранспортер, командно-штабна машина, бойова машина піхоти, артилерійська система - три календарні дні; 8) інші бронеавтомобілі або вантажні автомобілі - два календарні дні; 9) радіолокаційні системи засобів протиповітряної оборони - чотири календарні дні; 10) засіб контрбатареїної боротьби - два календарні дні; 11) засіб радіоелектронної боротьби - два календарні дні; 12) легкі безпілотні літальні апарати малої дальності (радіус застосування до 70 кілометрів, злітна вага 20-50 кілограмів) - один календарний день; 13) середні безпілотні літальні апарати середньої дальності (радіус

застосування від 70 до 300 кілометрів, злітна вага 150-500 кілограмів) - два календарні дні; 14) важкі безпілотні літальні апарати великої дальності (радіус застосування від 300 до 1500 кілометрів, злітна вага більше 500 кілограмів) - три календарні дні; 15) крилата або балістична ракета - три календарні дні; 16) комплекс дальнього візуального спостереження - чотири календарні дні; 17) засоби радіоелектронної розвідки - два календарні дні.

За рішенням командира військової частини (начальника підрозділу, органу, закладу чи установи СБУ) відпустку також можуть надавати іншим військовослужбовцям (не більше трьох осіб), які брали безпосередню участь у виявленні або знищенні ворожої техніки (розрахунок тривалості такий же).

Тривалість відпустки визначена постановою, а тому не може бути збільшена чи зменшена на розсуд командування.

Документи/способи підтвердження знищення техніки: 1) журнал бойових дій

(журнал ведення оперативної обстановки); 2) рапорт (донесення) командира підрозділу, групи (військової частини) за підпорядкованістю, що виконував (виконувала) завдання, де детально зазначаються обставини, місце (координати), дата, час, спосіб знищення, тип знищеної техніки; 3) донесення (повідомлення, рапорт) командирів суміжних (розвідувальних) підрозділів, які за результатами візуального спостереження підтверджують знищення техніки; 4) дані відеофіксації, технічних засобів розвідки (спостереження), відеозапис відображення повітряної обстановки бойових машин протиповітряної оборони під час бойової роботи.

Дані відеофіксації/спостереження є обов'язковими, до них також додається один з документів, указаних вище.

Безпосередні та прямі командири до рівня роти (ротного-тактичної групи) військовослужбовців, які знищили ворожу техніку, мають право на відпустку тривалістю один календарний день.

Особливості стягнення аліментів із військовослужбовця

Це питання хвилює зараз багатьох, адже з початком війни звичний алгоритм стягнення аліментів змінився. Отже, роз'яснюють фахівці системи безоплатної правової допомоги.

З чого складається грошове забезпечення військовослужбовців?

Грошове забезпечення військовослужбовців складається з таких видів: щомісячні основні види грошового забезпечення (посадовий оклад; оклад за військовим званням; надбавка за вислугу років); щомісячні додаткові види грошового забезпечення (надбавки; доплати); одноразові додаткові види грошового забезпечення (винагорода, а також додаткова винагорода на період дії воєнного стану).

З яких видів грошового забезпечення військовослужбовців здійснюється стягнення аліментів?

Утримання аліментів провадиться з усіх видів грошового забезпечення, інших виплат, установлених законодавством, зокрема додаткової винагорода, яка виплачується на період воєнного стану, крім грошового забезпечення, що не має постійного характеру, та інших випадків, передбачених законом.

Особливості стягнення аліментів з військового у примусовому порядку

Особливості стягнення аліментів з військового у примусовому порядку

Якщо утримання аліментів здійснюється у примусовому порядку на підставі документів державного або приватного виконавця, стягувач може письмово звернутися до виконавця із заявою, у якій вказати про те, що боржник мобілізований на військову службу, та вказати номер частини, якщо такий відомо.

Якщо виконавцю невідома адреса військової частини, де служить боржник, він повинен надіслати документи щодо стягнення аліментів до Міністерства оборони України. Після чого ці документи будуть передані до бухгалтерії військової частини, і продовжаться виплачуватися аліменти з доходів боржника.

Розрахунок аліментів

За рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька або у твердій грошовій сумі за вибором того з батьків або інших законних представників дитини, разом з яким проживає дитина.

Той із батьків або інших законних представників дитини, разом з яким проживає дитина, має право звернутися до суду із заявою про видачу судового наказу про стягнення аліментів у розмірі: на одну дитину - однієї чверті, на двох дітей - однієї третини, на трьох і більше дітей - половини заробітку (доходу) платника аліментів (військового), але не більше десяти прожиткових мінімумів на дитину відповідного віку на кожну дитину.

Мінімальний та максимальний розмір аліментів

Мінімальний гарантований розмір аліментів на одну дитину становить не менше ніж 50% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку.

Гарантований розмір аліментів на одну дитину - це мінімальний розмір, який сплачує батько чи матір у випадку, коли їхні доходи низькі. Рекомендований розмір - це той, який встановлює суд у разі достатності заробітку платника аліментів.

Мінімальний гарантований розмір аліментів на одну дитину становить: віком до 6 років - 1281,50 грн, на дитину віком від 6 до 18 років - 1598,00 грн.

Максимальний розмір аліментів не може перевищувати 10 прожиткових мінімумів: до 6 років - 25630 грн; від 6 до 18 років - 31960 грн.

Лікарська таємниця: коли і кому дозволено розголошувати діагноз

Лікарська таємниця - це відомості про хворобу, медичне обстеження, огляд та їх результати, інтимну і сімейну сторону життя людини, які не мають права розголошувати медичні працівники та інші особи, яким у зв'язку з виконанням професійних або службових обов'язків стало відомо про це. Пацієнт має право на таємницю про стан свого здоров'я, факт звернення за медичною допомогою, діагноз, а також про відомості, одержані при його медичному обстеженні.

У яких випадках лікар має право розкрити лікарську таємницю? Роз'яснюють фахівці системи безоплатної правової допомоги.

Право на інформацію про стан здоров'я має: повнолітня фізична особа має право на достовірну і повну інформацію про стан свого здоров'я, у тому числі на ознайомлення з відповідними медичними документами, що стосуються її здоров'я; батьки (усиновлювачі), опікун, піклувальник мають право на інформацію про стан здоров'я дитини або підопічного; у разі смерті фізичної особи члени її сім'ї або інші фізичні особи, уповноважені ними.

Медична інформація про пацієнта може бути розголошена: у разі письмової згоди самого пацієнта;

у випадку мотивованої вимоги органів дізнання, слідства, прокуратури і суду, санепідемслужби; якщо зберігання таємниці істотно загрожує здоров'ю і життю пацієнта і/або інших осіб (небезпечні інфекційні захворювання); у випадку залучення до лікування інших спеціалістів, для яких ця інформація є професійно необхідною.

Допускається передача відомостей про стан психічного здоров'я особи та надання їй психіатричної допомоги без згоди особи або без згоди її законного представника для: організації надання особі, яка страждає на тяжкий психічний розлад, психіатричної допомоги; провадження досудового розслідування, складання досудової доповіді щодо обвинувачених або судового розгляду за письмовим запитом слідчого, прокурора, суду та представника уповноваженого органу з питань пробації.

За незаконне розголошення лікарської таємниці передбачено кримінальну відповідальність згідно зі ст. 132 та 145 Кримінального кодексу України.

Відповідно до ст. 132 ККУ, розголошення службовою особою лікувального закладу, допоміжним працівником, який самостійно здобув інформацію, або медичним працівником відомостей про проведення медичного огляду особи на виявлен-

ня зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини, або захворювання на синдром набутого імунодефіциту (СНІД) та його результатів, що стали їм відомі у зв'язку з виконанням службових або професійних обов'язків, - карається штрафом від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до 240 годин, або виправними роботами на строк до 2 років, або пробаційним наглядом на строк до 3 років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без тако-го.

Відповідно до ст. 145 ККУ, умисне розголошення лікарської таємниці особою, якій вона стала відома у зв'язку з виконанням професійних чи службових обов'язків, якщо таке діяння спричинило тяжкі наслідки, - карається штрафом від 1000 до 4000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадськими роботами на строк до 240 годин, або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років, або виправними роботами на строк до 2 років.

Ваучер на навчання - унікальна пропозиція для ініціативних людей з Тернопільщини!

В Україні діє державна програма видачі ваучерів на навчання за різними професіями. Вона націлена на те, щоб перекрити вартість навчання, повністю або частково, та доступна як для фізичних осіб, так і для бізнесу. Ваучер - це документ, що видається одноразово деяким категоріям громадян, які не зареєстровані в центрах зайнятості як безробітні і мають професійно-технічну, фахову передвищу чи вищу освіту, та дає людині право пройти навчання за однією із 124-х професій та спеціальностей у сферах ІТ, будівництва, транспорту, освіти, медицини, сільського господарства, соціального обслуговування та ін.

Від початку цього року вже більше 7 тисяч українців скористалися такою можливістю, з них майже 400 отримали ваучери у місцевих підрозділах Тернопільського обласного центру зайнятості (у їх числі - 6 ВПО, 18 осіб з інвалідністю).

Більшість краян обрали навчання чи підвищення кваліфікації у сферах ІТ-технологій та медицини, за професіями - кібербезпека, медицина, фармація, медсестринство.

134 особи отримали ваучери на навчання чи підвищення кваліфікації за робітничими професіями. У топі - екстрений медичний технік, кухар, тракторист, водій. Також краєни здобуватимуть професії: електрогазозварник, швачка, плодоовочівник, кондитер, закрійник, машиніст дорожньо-будівельних машин, токарь, бджоляр.

До слова, у межах Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні, ґрунтуючись на принципах інформаційної та освітньої безбар'єрності, служба створює рівні можливості, відкритий доступ до інформації в різних форматах та інклюзивний підхід, зокрема до освіти протягом життя, а також здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації чи опанування додаткових компетентностей.

За детальною інформацією зверніться у місцевий підрозділ Тернопільського обласного центру зайнятості, або у відділ активних програм зайнятості управління реалізації політики зайнятості Тернопільського обласного центру зайнятості.

Реклама у «Свободі».
Тел. (068) 932-29-05

astramia.com.ua
Медичний центр
Лікування алкоголізму та куріння
Психіатрія, неврологія, рефлексотерапія
Народна та нетрадиційна медицина
(0352) 51-50-00
м. Тернопіль, вул. Малишка, 2
Самолікування може бути шкідливим для вашого здоров'я

Свобода
плюс Тернопільщина

Головний редактор
Тарас Савчук

46008, м. Тернопіль, вул. Торговиця, 11,
ТОВ «Редакція газети «Свобода».
Р/р 163808050000000026000624332
в АТ «Райффайзен Банк Аваль»,
МФО 380805, код 21157527

Відповідальний секретар:

Віктор Уніят

Літературний редактор:

Наталія Гавришко

Журналісти: Галина Вандзеляк,
Зоряна Деркач, Ольга Кушнерик
Бухгалтерія: Галина П'ятківська

Рекламний відділ: Оксана Волошина

Журналісти: тел. 0 (352) 23-55-02
Реклама: тел. 0 (68) 932-29-05

Індекси видання: 61369, 40184.

Ідентифікатор
в Реєстрі суб'єктів
у сфері медіа:

R30-02865.
Рішення Нацради
України з питань
телебачення і
радіомовлення №571
від 29.02.2024 р.

E-mail редакції:
reklama-svoboda@ukr.net
svoboda-te@ukr.net
Сайт: svoboda.te.ua

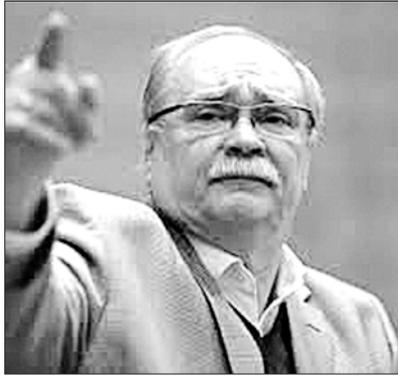
Чергова - Зоряна Деркач

Висловлювані авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Оригінали не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами - лише на сторінках газети. Матеріали під рубрикою «Політична трибуна» надруковані на правах реклами. Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Віддруковано:
ТОВ «Поділля-Тер», м. Тернопіль,
тел. (0352) 52-27-37, (067) 352-18-51.
сайт www.a-print.com.ua.
Замовлення № 550
Тижневий тираж 12500

Збочена логіка країни, яку «умом не понять»

Ще з пори хлопчачих бійок пам'ятаю: якщо хтось починав мордобій, то він не заявляв своєму противникові: "Я тебе битиму щосили, але якщо ти хоч раз вдариш мене, то отримаєш ще більше". Подібне, здається, нікому не спадало на думку - як бійка, то бійка, кожен в ній діє, як може і як вміє.

Політичному керівництву і військовому командуванню Росії не завадило б повчитися етики у дворової чи шкільної шпани - та веде себе, сказати б, чесніше, ніж уся російська "еліта". Остання чомусь щиро переконана у своєму священному праві руйнувати вщент українські міста і містечка, катувати і мордувати мирних людей, безсоромно і відкрито грабувати їхнє майно, брутально порушувати всі можливі писані й неписані закони й правила війни. Чинити все це - і, вочевидь, розраховувати на "большое спасибо, дорогие братья"? Якщо так, то вони прорахувалися з об'єктом своєї агресії. Їм варто було вибрати для цього народ, вражений масовим і непереморним мазохізмом (якщо, звичайно, такий відшукається на земній кулі). Оскільки ж для українців це збочення не є характерним, то не варто дивуватися тому, що з перших же кроків по нашій

землі непрохані гості почали регулярно добряче отримувати по пиці. Їм це чомусь не дуже сподобалося - відомо ж бо, що садисти дуже чутливі й жалісливі до теми власних страждань. Отож, варто було чомусь там зайнятися і вибухнути в прикордонній російській області (а то й далі), як кремлівські правителі зчинили страшний галас. Такий, що непосвяченій у нинішню ситуацію людині, яка раптом впала на Землю з Марса, могло б здатися, що мирна російська гуманітарна місія роздає в Україні дітям цукерки разом з брошурками з текстом "Широка страна моя родная", готує вівсану кашку для літніх людей, а "неблагодарные нацисты" норовлять влаштувати якийсь шарварок десь на Белгородщині чи Брянщині.

Ну, а коли вже пішли роздивлятися краси підводного чорноморського світу їхній загартуний українськими "Нептунами"

крейсер "Москва" та група суден трохи нижчого класу, вся кремлівська рать, наче з ланцюга зірвалася і заходилася метати громи і блискавки вкупі з погрозами найтяжчої кари на адресу України.

Довелося побачити виступ з цього приводу в програмі мегаодіозної Ольги Скобєєвої відомого режисера Владіміра Бортка. В якусь мить мені здалося, що його ось-ось вразить аполексичний удар - так гнівно, почервонівши і бризкаючи слиною він вимагав "возмездия" для тих, хто знищив "гордость российского флота". Цікаво б запитати у нього, якби трапилася нагода: ота сама "гордость" ходила (чи плавала) собі поблизу українського берега з навчальною метою і з екіпажем із юних вихованців "море ходки"? Ні - "Москва" була оснащена крилатими ракетами і явно збиралася нести смерть і руйнування на Україну. Як і орди створених колись його режисерським талантом у "Собакому серці" шарикових. Як мала Україна реагувати? На думку мільйонів отаких російських бортків (чорт забирай, він же тривалий час ходив під київськими каштанами...), ми мали дружно плескати в долоні й кричати "Ура!?!". І "воздавать славу русскому миру"?

Так він же у своєму розвитку ще не досягнув рівня дворової шантрапи - кому ж її "воздавать"?

Ігор ДУДА

В Україні скасували статус «обмежено придатний»: як з 1 червня буде відбуватися перекомісія

Зокрема, Закон про забезпечення прав військових на соціальний захист передбачає, що призовникам з таким статусом потрібно буде пройти перекомісію, де їх визнають придатними або ж непридатними до служби.

Чого очікувати особам зі статусом обмежено придатних

Призовникам, які мають статус "обмежено придатний до військової служби", потрібно повторно пройти медичний огляд. Виклик таких громадян на ВЛК почався з 18 травня, після набуття чинності нового Закону про мобілізацію. На перегляд вони мають час до 4 лютого 2025 року. Крім того, обмежено придатні повинні оновити свої дані у ТЦК.

У Законі про військово-лікарську експертизу в ЗСУ передбачено, що колишні обмежено придатні після ВЛК, залежно від встановленого діагнозу, отримають один із наступних статусів:

- непридатні до військової служби - у такому

разі їх виключать із військового обліку;

- непридатні до військової служби з проходженням повторної перекомісії через 6 або 12 місяців;

- тимчасово непридатні - такі призовники отримують направлення на лікування, їм нададуть відпустку або на певний час звільнять від службових обов'язків;

- придатні до служби лише за деякими напрямками: у ТЦК, частинах забезпечення військ, підрозділах зв'язку, логістики чи медицини, навчальних центрах та вищих військових навчальних закладах;

- придатні до служби - такі громадяни можуть отримати бойову повістку.

Додамо, що 4 травня в Україні набули чинності зміни, внесені Міністерством оборони до наказу №402 про роботу військово-лікарських комісій (ВЛК). Згідно з ними в Україні майже повністю було скасовано індивідуальну оцінку придатності.

За матеріалами УНІАН

Поліцейські розшукали чоловіка, який обдурив іноземця

Громадянин Латвії втратив мобільний телефон, повіривши незнайомцеві. Після цього він звернувся за допомогою до співробітників Тернопільського райуправління поліції.

За словами потерпілого, він приїхав до обласного центру на кілька днів. Неподалік готелю, в якому оселився, до нього підійшов невідомий та попросив

на кілька хвилин позичити телефон, аби перетелефонувати рідним. Іноземець погодився й передав засіб зв'язку. Проте не встиг потерпілий озирнутися, як незнайомец зник із його смартфоном.

Працівники кримінальної поліції встановили особу невідомого - це раніше судимий за майнові злочини тернополянин. Чоловік у скоєному зізнався і повідомив про

те, що телефон продав на ринку за кількасот гривень, а гроші витратив на власні потреби.

За цим фактом слідчі відкрили кримінальне провадження відповідно до частини 1 статті 190 (шахрайство) Кримінального кодексу України. Санкція статті передбачає до трьох років обмеження волі. Триває досудове розслідування, повідомили у відділі комунікації обласної поліції.

Коли українці простягали руку ДОПОМОГИ...

Щороку, починаючи з 1921 року, 14 травня Україна офіційно відзначає "День пам'яті українців, які рятували євреїв у роки Другої світової війни". Українці, ризикуючи собою і своїми рідними, переховували євреїв у підвалах, на горищах, допомагали їжею, одягом, брали їх дітей у свої сім'ї. А Митрополит УГКЦ Андрей Шептицький та духовенство переховували у монастирях та храмах сотні єврейських дітей.

Ці факти спростовують брехню московсько-більшовицьких окупантів, які безпідставно звинувачували і звинувачують ОУН-УПА у співпраці з німецькими фашистами та участі у репресіях проти євреїв.

Але як могла ОУН співпрацювати з німецько-фашистськими загартниками, коли за прийняття 30 червня 1941 року на Українських національних зборах у Львові "Акту проголошення відновлення української Держави" і відмову його скасувати 15 вересня 1941 року очільників ОУН Степана Бандеру і Ярослава Стецька було заарештовано і майже до кінця війни їх тримали в концтаборі Заксенгаузен. Тоді ж було заарештовано 300 членів ОУН, а 15 керівників діячів ОУН було розстріляно. В секретній директиві поліції безпеки СД №12/41 від 15 листопада 1941 року за підписом Гітлера йшлося "Всі активісти бандерівського руху повинні негайно арештовуватися і мають бути ліквідовані під виглядом грабіжників". Тисячі провідників і рядових членів ОУН були розстріляні, кинуті в тюрми і концтабори по всій території України. Тому ОУН створила УПА і вела героїчну боротьбу проти німецько-фашистських та московсько-більшовицьких загартників, а не співпрацювала з ними.

А голова осередку ОУН в селі Йосипівна Тернопільської області Великоберезовицької громади Б. І. Ярема, який, на жаль, загинув у московському концтаборі, на допиті у Микулинецькій тюрмі в квітні 1944 р. на звинувачення слідчого про участь членів ОУН у репресіях проти євреїв відповів, що ніхто з вищого керівництва ОУН-УПА та і він сам ніколи не давали вказівки членам ОУН чинити репресії проти євреїв.

Навпаки, жителі села Ф. Орищук, Л. Гальчак та інші переховували в себе євреїв, а жителі хуторів В. Лисовець, І. Коваль та інші побудували в своїх стодах криївки і там переховували євреїв. Житель села І. Король, ризикуючи своїм життям і своїх рідних, допоміг врятуватися євреїці Нуті Рифці, батьків і брата якої німецька поліція вбила вночі у 1941 році, а Рифка втекла до пана, який закрив її у складі. А Король працював у пана, прийшов на роботу рано, відчинив склад і випустив Рифку. Коли приїхала німецька поліція по Рифку, то хотіла Короля розстріляти, але пан їм сказав, що той не знав, що на складі є Рифка, і склад залишив відчиненим, оскільки він це завжди робив. На щастя, німці повірили панові й залишився живий.

На цьому прикладі ми бачимо, як простий українець, панський наймит виявив велику жертвність, співчуття, людяність, врятував життя єврейки.

А московські загартники брехливо та безпідставно нас, українців, називають фашистами, та українці ніколи не нападали і не завойовували інші країни та народи. А московіти сотні років завойовують чужі землі, поневолюють інші народи, знищили десятки мільйонів українців голодоморами, репресіями і тепер віроломно напали на Україну, роблять звірства проти українців, вбивають мирних людей, руйнують міста і села, і є справжніми фашистами.

Українцям зараз дуже важко. Але віримо всі та робимо все для того, щоб наші ЗСУ вистояли і перемогли. І разом з партнерами обов'язково перемогу здобудемо.

Казимир ЯРЕМА,
історик

«Життя - цілюще джерело...»

Ці травневі дні видаються надміру спекотними, а з настанням стабільного тепла побільшало й мух. Але більше за них дошкуляє реклама різноманітних онлайн-казино, які пропонують спокусливі бонуси та промо-акції, аби лиш затягнути у віртуальні тенета азартних ігор нових гравців. Агенти імперії розваг вперто надзвонюють на випадково набраний мобільний номер, розхвалюють збільшені можливості для виграшу, гарантують захоплюючий гральний досвід. Видно, що на їхні наживки клюють легковірні профани, або ж психологічно нестійкі особи, яких прибуває чи не з кожним днем через те, що клята кацапня завдає масивних ударів по цивільній інфраструктурі наших міст і селищ.

Думаю, що збагачені життєвим досвідом пенсіонери, які до того ж є практикуючими християнами, поділяють думку, що такий гральний бізнес зрідні шахрайству, а тому в час війни має бути поставлений поза законом. Особливо з огляду на те, що жертвами цих махінаторів вже стали тисячі людей, у тому числі наших бійців, які несуть службу на лінії зіткнення з ворогом.

Але найефективнішим засобом протидії спритним ділкам є свідомо громадянська позиція співвітчизників, які вмюють цінувати життя, мають навички критичного мислення та здатні контролювати свій емоційний стан, залучаючи силу особистої волі. Саме про це йдеться у пропонованій поезії лановецької педагогині Лесі Дідович-Закітнюк.

Василь НЕРУЧОК,
голова мистецько-спортивного клубу "Тризуб"

Багатство всіх багатств

Життя -
немов свіча - спалахує,
а потім тихо тліє.
Життя - немов вогонь,
який обпалює,
а потім обігріє.

Життя , як квітка,
що цвіте на підвіконні.
Життя - це є тепло,
Яке кладуть тобі в долоні.

Життя - цілюще джерело,
з якого кожен
спрагу подолає.
Життя , як та зоря,
Що на світанку теж згасає.

Життя - це божий дар,
який найбільше
кожен з нас цінує.
Життя - це не тягар,
а дехто,
злегковаживши, марнує.

Любїть життя -
багатство всіх багатств!
Цей шанс тобі
дається лише раз.
Здається, зникли всі надії -
не корись. Молись і вір,
з останніх сил борись...

Стіна

І ось переді мною знов стіна:
Невидима,
прозора, а міцна...
А скільки стін
здодала я сама?
Їх не злічить,
бо ж було їх сповна.
Ні, не сама долала,
допоміг Господь,
їх обминуть,
часом перебороть;
Бо скрізь розставлено
невидимі пастки -
Грузькі болота
і слизькі стежки.
Леся ДІДОВИЧ-ЗАКІТНЮК
м. Ланівці

Посміхніться

«Учениця»

Сонетобайка

Скажанець-Вовк вбіг уночі в кошару.
Схопив під пахви двох малих ягнят.
Наївся в лісі і мерщій назад -
"Порадувати" вирішив отару,
В якій почав наводити свій лад.
Та, мабуть, насміялись з нього чари,
Бо став подібним на темнющу хмару,
Як закричали, що він - вівцекрад.
Ураз грізнющо клацнули іклища.
Він з люттю прохрипів:
- Усіх тут знищу!
Самі несіть ягнятко на обід!

***

Й московія навчилася у Вовка
Усе чинити згідно з власним "толком",
Адже за ним ходила слід у слід!

Ігор ФАРИНА

Таланти твої, Україно!

Найвища нагорода на конкурсі хорових диригентів

■ Направду, благословив Господь Тернопільщину, подарувавши свідо- му, патріотичну, а ще дуже талановиту молодь. Чи не у кожному випуску нашого видання ми розповідаємо вам, дорогі читачі, про здобутки юних талантів. А скільки вже їх є у наших добрих друзів - Тернопільському мистецькому фаховому коледжі імені Соломії Крушельницької, і не злічити.

Цього разу розповімо на здобутки гордості Тернопільщини - третьокурсника коледжу Павла Яворського. Нещодавно юнак виборов найвищу нагороду на XII Всеукраїнському конкурсі хорових диригентів ім. Д.С. Бортнянського.

Окрім цього, студент отримав спеціальну відзнаку "За молитовність виконання".

У коледжі розповіли, що конкурс відбувався у два тури. У першому турі регламент передбачав самостійну

роботу з хором над твором без супроводу за вибором конкурсанта та роботу над обов'язковим твором. У другому турі конкурсанти мали розкрити свою майстерність у концертних виступах.

Павло Яворський навчається на відділі "Хорове диригування" у класі викладача, заслуженого діяча мистецтв України Анатолія Ороновського. До слова, викладач був запрошений до професійного журі цього конкурсу. Учасниками стали талано-

вити диригенти з різних куточків України: Харкова, Сум, Тернополя, Львова, Волині. Мистецькі змагання відбувалися наживо на базі Сумського фахового коледжу мистецтв і культури ім. Д.С. Бортнянського.

Щиро вітаємо талановитого диригента! Бажаємо успіхів, ще більших творчих злетів і здобутків, й надалі прославляти не лише наш край, а й область на світовому рівні!

Зоряна ДЕРКАЧ

Заграй мені ти щиро, від душі...

Юні таланти Шумської школи мистецтв підкорили серця глядачів. "Україна серцями дітей" - зворушливий концерт під такою назвою днями відбувся у Шумській школі мистецтв. Він став чудовим підсумком навчального року та подарував глядачам справжнє свято музики і творчості.

Під час заходу випускникам 2024 року урочисто вручили свідоцтва про початкову мистецьку освіту. 10 учнів школи протягом навчання продемонстрували значні здібності та здобули численні перемоги на обласних, всеукраїнських та міжнародних конкурсах. Їхні виступи,

наповнені щирими емоціями та віртуозністю, вразили та захопили публіку.

З вітальним словом до випускників звернувся міський голова Шумська Вадим Боярський. Він подякував юним талантам за їхню наполегливу працю, творчі досягнення та щире любов до мистецтва. Міський голова також висловив слова вдячності викладачам школи, які протягом багатьох років самовіддано діляться своїми знаннями та досвідом, виховуючи нове покоління українських митців.

Окремої подяки та визнання за високі досягнення у педагогічній роботі удостоїлися викладачі Галина Столярчук (клас фортепіано) та

Юлія Нікітюк (музично-теоретичні дисципліни). Їхній професіоналізм, відданість справі та любов до дітей стали запорукою успіху багатьох юних талантів.

Концерт "Україна серцями дітей" став справжнім святом для тих, хто любить мистецтво та вірить у світле майбутнє нашої країни. Юні виконавці продемонстрували не лише високий рівень майстерності, а й щире любов до Батьківщини, патріотичні почуття та прагнення до перемоги.

Шумська школа мистецтв пишається своїми випускниками та вірить, що вони й надалі прославлятимуть їх край та Україну.

Галина САВЧУК

